

Medewerkers laten profiteren van goed meubilair	5
Tunnelbeveiliging op afstand	8
Uitnodiging: 15 jaar vhp ergonomie	8

Meldkamerontwerp getest door centralisten

Overall in Nederland gaan de meldkamers van politie, brandweer en ambulancezorg samenwerken. Ook in Maastricht wordt een nieuw Meld- en Coördinatiecentrum voor de Veiligheidsregio Limburg-Zuid gebouwd. Hierin worden de meldkamers van Politie, Brandweer en Ambulance ondergebracht en tevens de 112 alarmcentrale, het 0900-8844 callcentrum en de rampbestrijdingsorganisatie.

Stap 3: de 'plak- en knipsessie'

Stap 5: 'de mock-up'

De projectorganisatie heeft aan vhp gevraagd mee te werken aan het ontwikkelen van een ontwerp voor de inrichting van de meldkamer. Men wil vooral dat dit ontwerp de nieuwe (multidisciplinaire) samenwerking ondersteunt.

Om dit te bereiken heeft vhp de volgende aanpak gehanteerd:

- 1 Opstellen van een uitgebreide lijst van uitgangspunten voor de inrichting van de ruimte.
- 2 Uitwerken van de relaties tussen alle werkplekken (wie moet bij wie in de buurt zitten, wie wil wie kunnen zien etc.).
- 3 Samen met de centralisten brainstormen over de nieuwe inrichting aan de hand van papieren werkplekken in een tekening (de 'plak- en knipsessie').
- 4 Het ontwerpen van een optimale inrichting die rekening houdt met alle kennis in de vorige stappen opgedaan.
- 5 Het testen van dit ontwerp in een proefopstelling op ware grootte ('de mock-up').

De aanpak resulteerde in een door iedereen gedragen ontwerp voor de inrichting voor de meldkamer. In de komende maanden zal het ontwerp gebouwd worden. De centralisten

Lees verder op pagina 5

Totaalpakket voor Intervet Animal Health 2

vhp mee op de vuilniswagen 4

Gastvrij ontvangst bij gemeente Oegstgeest 6

Een totaalpakket aan oplossingen voor Intervet Animal Health

Ergonomische aanpassingen zorgen voor minder klachten

“Het was overduidelijk. Ik was betrokken bij het onderzoek van vhp naar de fysieke belasting van de medewerkers. Het meetapparaat voor de spierspanning sloeg zó ver uit dat het heel duidelijk werd dat deze werkwijze niet gezond kon zijn.” Aan het woord is Lex van Grunsven, manager filling Department van Intervet International bv uit Boxmeer. Hij riep de hulp van vhp in omdat het ziekteverzuim de pan uit rees: 20 %.

Meer informatie:
advangenuchten@
vhp-ergonomie.nl

Controle op
onregelmatigheden

Een groot deel van de medewerkers van de afdeling “inspectie” kampte met schouder- en nekklachten. “Wij moeten zorgen voor een continue aanvoer van flesjes, spuitjes en injectoren. Eén van de taken is het visueel schouwen van producten. Nu gaat het nog om 10 miljoen flesjes per jaar, maar binnenkort worden dat er waarschijnlijk 40 miljoen. Het kan dus niet dat een groot deel van het personeel thuis zit. Zelf dachten we

dat het van het til- en sjuwwerk was. Maar door de analyse van vhp werd al snel duidelijk dat het probleem breder was: het lag aan de taak, de werkplek, de werkhouding en de werkorganisatie.”

vhp werd gevraagd om de werksituatie van de afdeling te onderzoeken. De snelle en praktische manier van onderzoek leidde binnen een week tot een analyse van het probleem en een overzicht met de verschillende oplossingsmogelijkheden. In overleg met het management werd een keuze gemaakt voor een oplossing. Deze werd door vhp uitgewerkt in computeranimaties. Door deze slimme oplossing waarbij gewerkt wordt met spiegels, werd schouder- en nekhouding verbeterd.

Van de oplossing is een mockup gebouwd waarin kon worden proefgedraaid. Spiermetingen met myofeedbackapparatuur gaven meteen aan dat ze het gewenste effect bereikten: de spierspanning zakte naar acceptabele waarden.

“Wat ik erg belangrijk vind is dat iedereen op de afdeling zich ervan bewust is dat een verkeerde werkhouding tot klachten kan leiden. vhp gaat daarom intern mensen opleiden tot zogenaamde ergocoaches. Zij hebben een ambassadeursfunctie bij het coachen van hun collega’s in het gezond werken.

Intervet International bereidt zich voor op de toenemende vraag van de inspecties. “Als in de toekomst 40 miljoen flesjes geschouwd gaan worden in een jaar, moeten we aan een

Lees verder op pagina 4

Medewerker test visuele inspectie met spiegelopstelling

machinale inspectie gaan denken.” Deze moet geplaatst worden in een grote nieuwe inspectieruimte; een ruimte die nu nog dienst doet als magazijn. vhp adviseert Intervet over de ergonomische inrichting van die ruimte. Hierbij wordt de opstelling van de machines gecombineerd met de juiste positie van de werkplekken, rijroutes van materieel en looproutes van de medewer-

kers. De mens staat bij het ontwerp centraal.

Het grote voordeel om ergonomisch advies vooraan in het inrichtingstraject te vragen is dat efficiënt en gezond werken meteen al in het ontwerp goed geregeld is. Dure aanpassingen achteraf worden hierdoor voorkomen. Een voorbeeld van een ‘First Time Right’ aanpak.

Industrieel afval ophalen: door één of twee personen? *vhp rijdt mee met de vuilniswagen*

“We wilden kosten besparen door de bezetting van de vuilniswagens te verminderen”. Voorwaarde is wel dat dat niet ten koste gaat van de gezondheid en veiligheid van onze medewerkers aldus Michael Kalders, corporate advisor Safety en Health van van Gansewinkel.

Meer informatie:
nicoliendelangen@vhp-ergonomie.nl

Daarom hebben twee adviseurs van vhp met een vuilniswagen van de van Gansewinkel-groep meegereden, metingen verricht en gesprekken met de beladers en het management gevoerd. vhp deed onderzoek naar de fysieke belasting, veiligheid en de efficiëntcy van het industriële vuilophaalwerk. Door tijdsmetingen en fysieke metingen, zoals trekkrachtmetingen bij het trekken van rolcontainers, kon in korte tijd een concreet antwoord worden gegeven op de vraag wat

Trekkrachtmeting bij rolcontainers

de consequenties voor het personeel zouden zijn. Een efficiëntcy- onderzoek bracht ook de economische gevolgen in kaart. Uiteindelijk bleek dat het op stadsroutes niet rendabel is om over te gaan naar het ophalen van vuil door één medewerker. Daarentegen bleken de buitenroutes wel mogelijkheid te bieden om met één medewerker uit te voeren.

“Het onderzoek maakte voor ons veel duidelijk en vhp bleek vooral een meerwaarde te hebben in de creatieve en degelijke opzet en uitvoering van het onderzoek. Wij vinden het ook belangrijk dat dit vraagstuk meteen vanuit verschillende invalshoeken wordt benaderd, we weten nu meteen wat het ons oplevert. Daar kunnen we intern echt wat mee,” aldus Kalders.

Duwen van zware containers moet met twee personen

Vervolg van voorpagina

zijn erg benieuwd naar hun nieuwe werkplek. Inmiddels heeft vhp deze aanpak meerdere keren toegepast. De mock-up blijkt steeds opnieuw een goede aanleiding om de discussie over de toekomstige manier van

werken tot op meldtafelniveau te voeren. Hieruit is gebleken dat de taakverdeling bepalend is voor de opstelling van de meldtafels en de overzichtsschermen in de ruimte.

Meer informatie:
 inekedraisma@
 vhp-ergonomie.nl

Medewerkers laten profiteren van goed meubilair

De NEM heeft als kernactiviteit de ontwikkeling van afgasketels die achter gasturbines worden geplaatst. Ruim 400 voornamelijk hoog opgeleide medewerkers, werken op drie locaties intensief met een of meerdere computers om deze ketels te ontwerpen.

Aanschaf goed meubilair is niet voldoende

Vanuit het beleid 'gezond beeldschermwerk' investeert NEM stapsgewijs in de aanschaf van elektrisch instelbare zit-sta werktafels. Bijna 80% van de medewerkers beschikt al over zo'n tafel, maar nog lang niet iedereen maakt er ook optimaal gebruik van. Daarom heeft NEM vhp gevraagd een ludieke, interactieve workshop 'Gezond Beeldschermwerk' te verzorgen. De trainers laten daarin de medewerkers zelf ontdekken welke taken prettig en efficiënt staand uitgevoerd kunnen worden. Medewerkers oefenden met elkaar en deelden ervaringen.

Individuele aandacht

Een nieuwe werkwijze vereist aandacht en inzet. Daarom is elke deelnemer 15 minuten individueel bezocht op de werkplek. Medewerkers moesten ook even experimenteren met staand en dynamisch werken. Reacties waren:

- "Dat voelt goed voor mijn rug en nek"
- "Nu kan ik veel meer afwisselen in mijn werkhouding"
- "Als je staand werkt, beweeg je meer, dat houdt mij scherp"

- "Als mijn collega langs komt, bekijken we de tekening voortaan staand"
- "Je bent het niet gewend omdat het anders is, maar ik had het veel eerder moeten doen"

Voor alle medewerkers is ook een werkplekpaspoort gemaakt met hun persoonlijke instelmaten. Voor de facilitaire afdeling zijn deze instelmaten en benodigde acties ook in een overzichtelijke Excellijst gezet. Deze wordt gebruikt bij interne verhuizingen.

Borging

vhp komt het komend jaar met vaste regelmaat terug bij NEM voor het voorlichten en inmeten van nieuwe medewerkers. Bovendien worden alle medewerkers tijdens een algemene rondgang gevraagd en ongevraagd geadviseerd over hun manier van werken.

Meer informatie?

Wilt u meer informatie over de aanpak van vhp bij Gezond beeldschermwerk, vraagt u dan onze brochure aan bij Femmegien Menté.

Een gastvrij ontvangst bij gemeente Oegstgeest

De mensen in Oegstgeest zijn trots op hun statige gemeentehuis van begin 20e eeuw. Het gemeentehuis heeft wel een nadeel: na het binnenkomen raken sommigen de weg kwijt.

Het is niet duidelijk waar je je moet melden of dat je een volgnummer uit de informatiepaal moet halen. De receptiebalie staat om een hoek en de informatiepaal staat niet in het zicht. Dit gemeentehuis verdient een betere inrichting van de centrale hal waar de publieksbalies van Gemeente Oegstgeest zijn te vinden.

Ook voor de baliemedewerker werkt de huidige inrichting niet prettig doordat onder andere reikafstanden groot zijn en de medewerker heel vaak moet opstaan om spullen te pakken. vhp kreeg de opdracht een nieuwe indeling van de hal en een ontwerp van de balies te maken. Eén van de belangrijkste uitgangspunten is een gastvrij ontvangst voor bezoekers.

Meer informatie:
fiekehorsten@
vhp-ergonomie.nl

Voor bezoekers moet het direct duidelijk zijn waar ze zich moeten melden. Ook is het voor de baliemedewerker prettig zicht te hebben op de binnenkomende bezoeker. In de centrale hal staan meerdere pilaren. Door middel van visualisaties met 3D zichtlijnen is

de positie van de balie bepaald zonder dat de pilaren daarbij in de weg staan.

Natuurlijk willen we als bezoekers zo min mogelijk wachten. Daarom zijn alle werkzaamheden en middelen die aan de balies gebruikt worden in kaart gebracht. Nieuwe ontwikkelingen zoals de vingerscanner bij het aanvragen van je paspoort zijn meegenomen. Bepaald is hoeveel balies nodig zijn en hoe de werkzaamheden het beste over de balies verdeeld worden om onnodige wachttijden te voorkomen.

Uiteraard zijn daarnaast per balie de ergonomische ontwerpeisen beschreven zodat de medewerker straks optimaal zijn werk kan doen. Per balie is een functioneel ontwerp gemaakt, waar de positie van de middelen en het ontwerp van het meubel op te zien zijn.

Met de indelingstekening van de hal, de ontwerpeisen en het functioneel ontwerp is gemeente Oegstgeest nu samen met de architect een interieurbouwer aan het selecteren. vhp zal ook tijdens de bouw en realisatie betrokken zijn om de ergonomische eisen te bewaken.

Het statige gemeentehuis van Oegstgeest

Volle vrachtwagens dankzij *de Stapmaat*

Het tillen van gewichten van meer dan 10kg boven schouderhoogte is ongezond. Daarom heeft de Arbeidsinspectie bedrijven in de groente- en fruitsector op dit risico gewezen.

Omdat er geen oplossing op maat voorhanden was, heeft de sector vhp ergonomie gevraagd een betaalbare oplossing te realiseren. Zo is het opstapbordes ontstaan. Dit bordes is samen met de sector ontwikkeld. Er zijn in vier bedrijven drie prototypes uitgebreid getest. *De Stapmaat* is gemakkelijk verrijdbaar. Door gebruik te maken van afgeveerde wielen, remt het bordes direct als je erop gaat staan. De reling kan gebruikt

worden als extra steun voor de bovenbenen tijdens het op- en afstapelen van de pallet. De stabiliteit tijdens reiken is gegarandeerd. Er is veel aandacht besteed aan een stabiele basis bij een zo compact mogelijk grondvlak.

Volle vrachtwagens

Het eindresultaat, *de Stapmaat*, is goedgekeurd door de Arbeidsinspectie als mogelijke oplossing voor hoog (> 180 cm) tillen. Dankzij twee opstapjes van 20 cm en het beetpakken aan de onderkant van de doos kunnen pallets tot 240 cm hoog beladen worden. Zo kunnen vrachtwagens vol wegrijden van het laaddock.

Meer informatie:
marlieslutgendorf@
vhp-ergonomie.nl

Column

Herman van Veelen

Gelijke behandeling?

“Op deze inpaklijn zijn de dozen veel te zwaar voor vrouwen”, vertelt ze me. “Hoezo te zwaar voor vrouwen?”, vraag ik. Vrouwen willen toch gelijk behandeld worden? Dus dan ook de zware dozen tillen! De tilnorm geeft me gelijk. Die maakt in beginsel geen onderscheid tussen man en vrouw. Maar aan de andere kant ligt het wereldrecord gewichtheffen van vrouwen beduidend lager dan dat van mannen. Daar zou de regelgeving best rekening mee kunnen houden. Lastig hoor, want in de wet staat wel dat de werkgever moet zorg dragen voor veiligheid gezondheid en welzijn. Toen ik haar na de presentatie van mijn oplossingen weer sprak, gaf ik haar gelijk. “De dozen zijn inderdaad te zwaar”, vertelde ik, “maar ook voor mannen.”

Tunnelbeveiliging op afstand

Rijkswaterstaat bouwt een tunnel voor de A2 ter hoogte van de Utrechtse wijk Leidsche Rijn. In de tunnel zitten veel installaties voor het bewaken van alle mogelijke risico's, zoals brand of een aanrijding.

Eén van de verkeersleiders in de Verkeerscentrale krijgt in de toekomst een beeldscherm waarop hij al deze installaties kan bewaken en bedienen.

Rijkswaterstaat heeft aan vhp gevraagd een ontwerp te maken voor de Mens Machine Interface (MMI) voor dit beeldscherm.

Voor het uitwerken van de MMI zijn eerst twee scenario's uitgewerkt in een stappenplan voor alle handelingen die met de MMI worden uitgevoerd inclusief de middelen die daarbij worden gebruikt. De camerabeelden worden bijvoorbeeld op de videowall geschakeld en telefoongesprekken komen binnen op een apart touch panel.

Vervolgens is het stappenplan uitgewerkt in een werkend prototype voor de MMI. Met dit prototype kunnen toekomstige gebruikers gedetailleerd aangeven wat zij goed en niet goed vinden. En er is het grote voordeel dat men nu al in detail weet wat er in de definitieve situatie op hen af komt. vhp heeft aan Rijkswaterstaat een functioneel ontwerp met PVE opgeleverd. Dit wordt nu technisch uitgewerkt door de installateur.

Tunnel van Rijkswaterstaat voor A2

Meer informatie:
janlegters@
vhp-ergonomie.nl

Uitnodiging

Vijftien jaar vhp ergonomie

vhp heeft wat te vieren in 2009. Op 1 oktober 1994 is vhp ergonomie opgericht door Peter Voskamp, Gjalt Huppel en Kees Peereboom, nu dus 15 jaar geleden. Ook nemen wij deze maand de uitbreiding van ons bedrijfspand op de eerste etage in gebruik.

En: Peter Voskamp neemt per 1 januari 2010 afscheid als directeur van vhp ergonomie, wel blijft hij daarna parttime als adviseur voor vhp ergonomie werken. Wij willen u uitnodigen om samen met ons deze gebeurtenissen te vieren met een borrel/buffet op 26 november a.s. vanaf 17.00 op de Huygensstraat 13 a/b, 2515 BD te Den Haag.

Als u gebruik wilt maken van deze uitnodiging verzoeken wij u zich aan te melden via de e-mail: info@vhp-ergonomie.nl

Parkeren in de Huygensstraat is gratis na 17.00 uur.

vhp ergonomie
Huygensstraat 13a
2515 BD Den Haag
tel 070 389 20 10
fax 070 389 24 13
info@vhp-ergonomie.nl
www.vhp-ergonomie.nl

vhp ergonomie is een onafhankelijk advies- en opleidingsbureau op het gebied van de ergonomie. vhp werkt voor het bedrijfsleven, brancheinstellingen, non-profits en overheid. Voor meer informatie kunt u terecht op onze website: www.vhp-ergonomie.nl. Hier kunt u ook eerder verschenen nieuwsbrieven vinden.

Redactie Noortje Naber, Peter Voskamp Vormgeving BeeldinZicht Druk Thieme MediaCenter